

Arbeidet med funksjons- og oppgavedeling i Helse Nord

Marit Lind

Kst .administrerende direktør

Helse Nord RHF

20.04.2023

Sammen om helse i nord

Omfattende oppdrag fra HOD

Helse Nord RHF bes om å:

- *vurdere behovet for endringer i funksjons- og oppgavedeling som bidrar til at Helse Nord RHF kan ivareta sitt sørge for-ansvar på lang sikt*

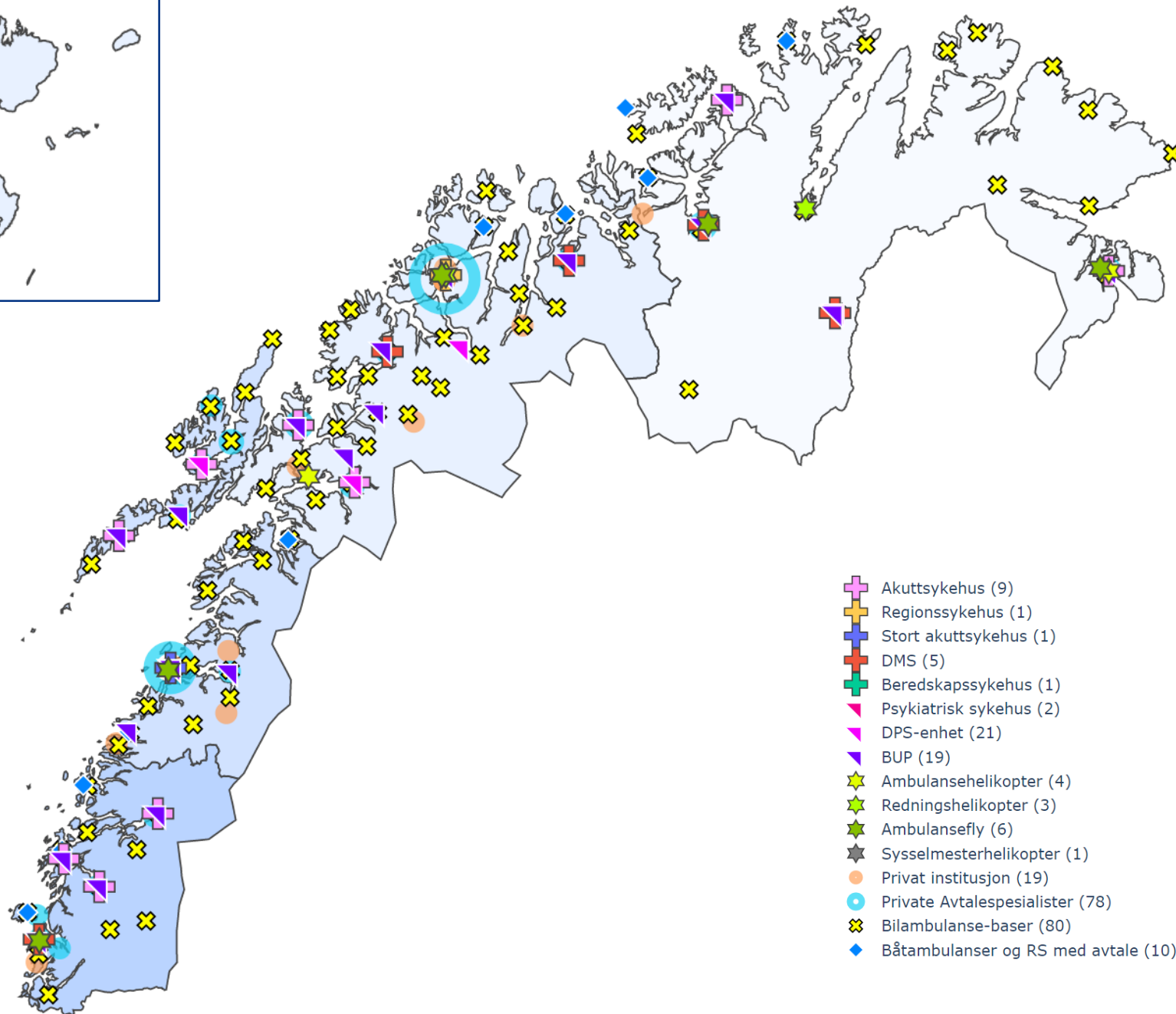
Foretaksmøtet 09.11.2022

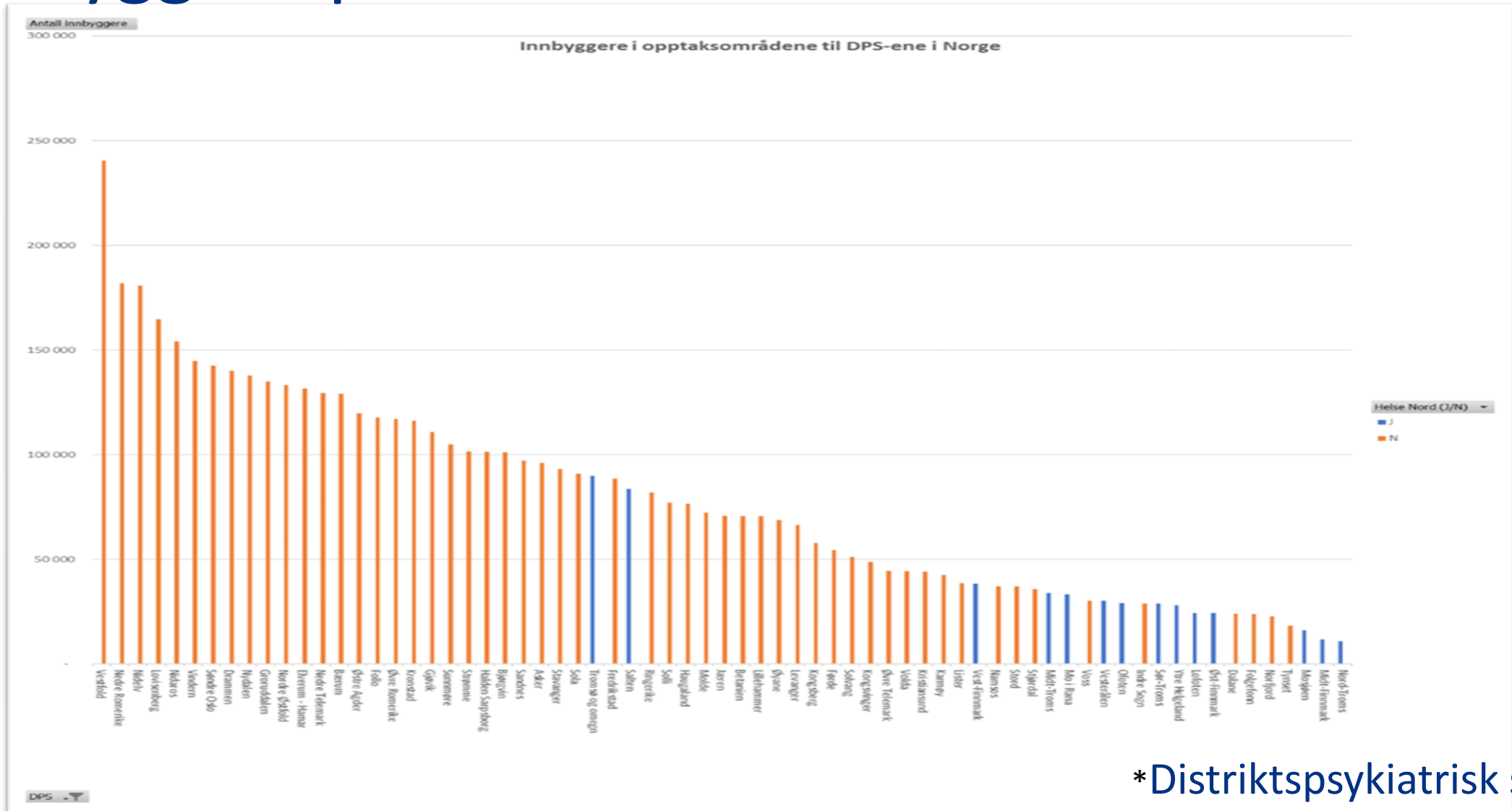

Helse Nord RHF's hovedoppgave er å sørge for spesialisthelsetjenester til den nordnorske befolkningen.

Tjenestene i Helse Nord

Innbyggere per DPS*

*Distriktpsikiatrisk senter

Hvorfor endring er nødvendig

Dagens struktur er ikke mulig å bemanne

Medisinsk utvikling og økt spesialisering

Befolkningsutviklingen

Over 1100 ubesatte stillinger

Bioingeniører

Legespesialister

- Generell kirurgi
- Indremedisin
- Radiologi
- Anestesi
- Fysikalsk medisin og rehabilitering
- Psykiatere
- Geriaterne

Spesialsykepleiere

- Anestesi
- Intensiv
- Operasjon
- Jordmødre

Sykepleiere

Psykologspesialister

Mangel på fagfolk også i kommunene

Tromsø eAvis Nyheter Sport Feedback Mening Folk Dødsannonser

Problemet med utskrivningsklare pasienter er tre ganger større på UNN enn i Akershus: – Tallene er helt vanvittige

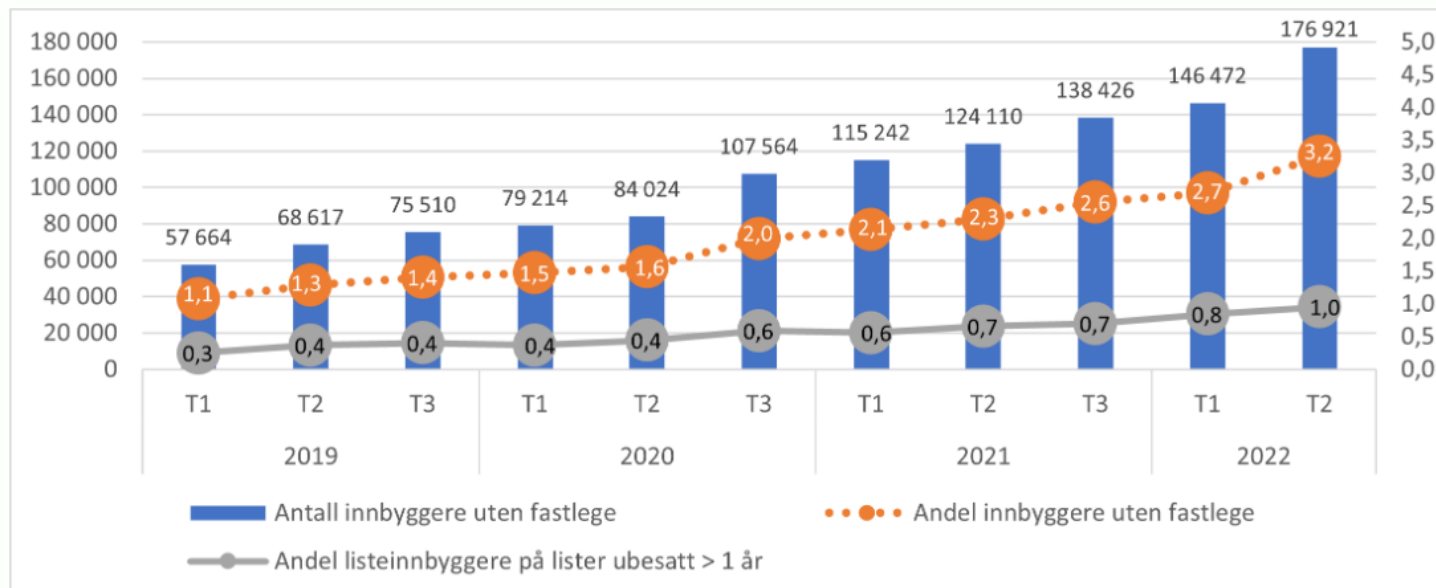
an.no

HELSE OG OMSORG SYKEHJEM SYKEPLEIERMANGEL BODØ NYHETER

Nær halvparten av sykepleierstillingene på sykehjemmene står ledig: – Sånn som det er i dag, har vi aldri hatt det før

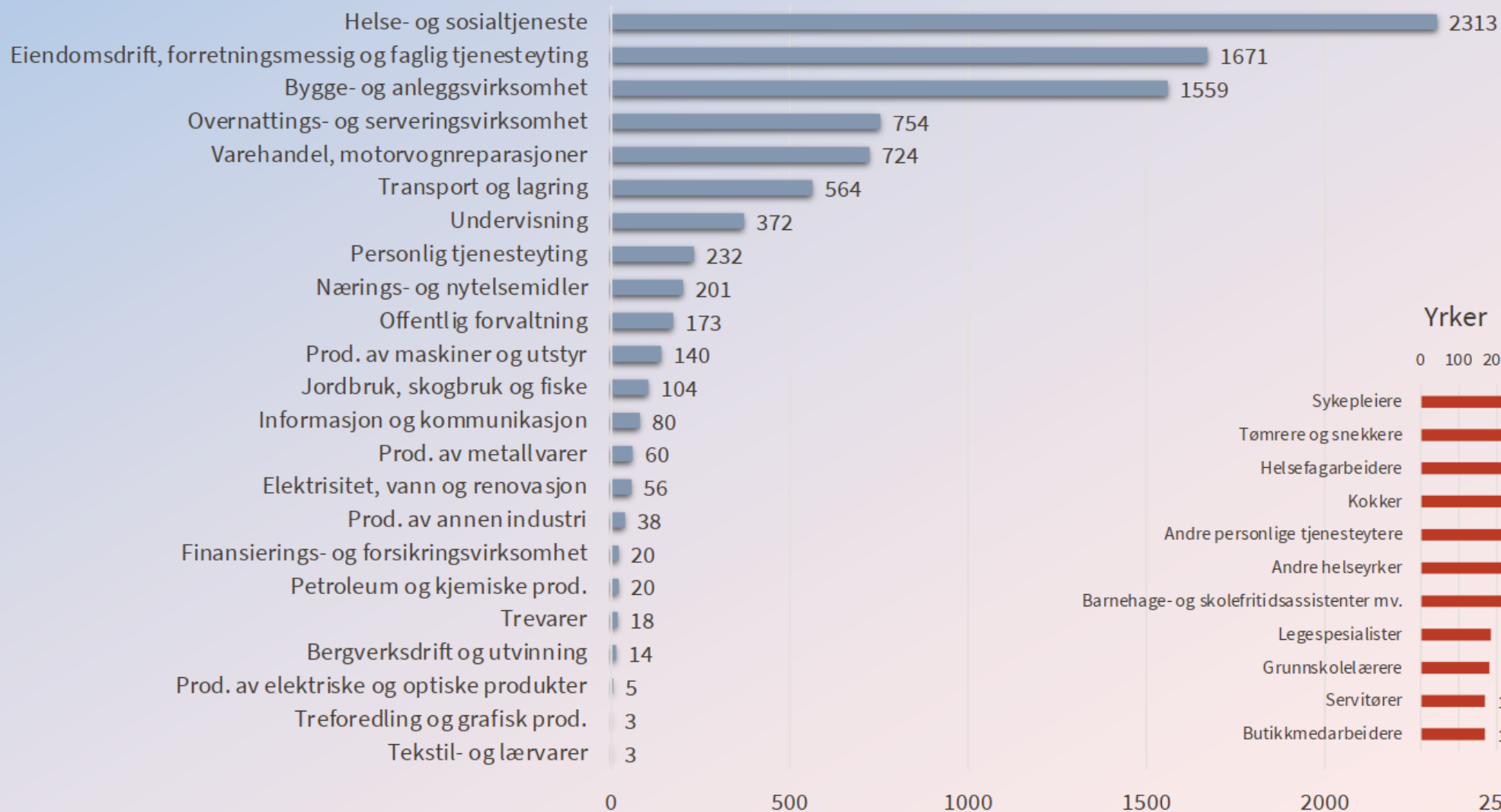
RanaBlad

Seks pasientlister med cirka 6.200 personer står uten fastlege i Rana: – Situasjonen er ikke bra

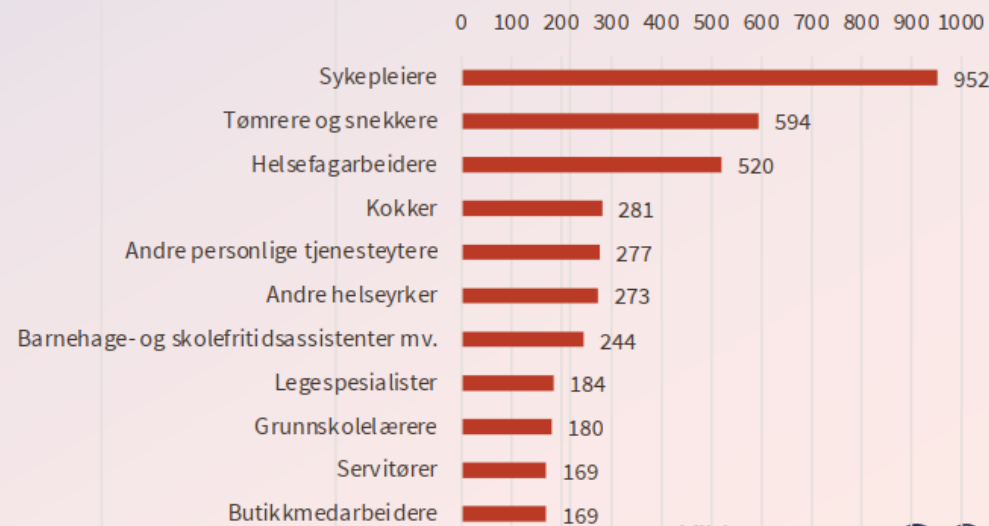

Størst mangel på arbeidskraft innen helse- og sosialtjenester

Nord-Norge

Yrker

Kilde:

NAV's bedriftsundersøkelse
2022

NAV
2030

Helse Nord har størst innleie fra vikarbyrå

**40 % av all innleie i
spesialisthelsetjenesten**

**ca. 9 % av
befolkningen**

PROBLEMET ER IKKE desentraliserte organisasjonsstrukturer, men manglende handlingsvilje til å ta de grepene som trengs for å skaffe fagfolk i nødvendige stillinger.

Fagfolkene finnes, men Helse Nord må gjøre seg attraktiv og tilby konkurransedyktige arbeidsbetingelser.

DRAMATISK I NORD: – I psykisk helsevern har fristbrudd og innleie fra vikarbyråer gjort dramatiske innhugg i budsjettene. Situasjonen kunne sannsynligvis ha vært unngått dersom foretaksgruppen i Helse Nord hadde lyttet til tidligere advarsler og tatt grep for å sikre tilstrekkelig bemanning, mener artikkelforfatterne. Illustrasjonsfoto: Tero Vesalainen

Helse Nord har seg selv å takke

Det fremstår som en fallitterklæring at Helse Nord i sin planlegging for fremtidens helsevesen forutsetter at det ikke er nok fagfolk å rekruttere.

Tirill Sten Ingebrigtsen og medforfattere

PUBLISERT Torsdag 30. mars 2023 - 14:39

Rekruttere og beholde

Større og stabile fagmiljøer gir

- Større muligheter for tverrfaglig samarbeid og spesialisering
- Redusert vakthypighet
- Mindre sårbarhet (ved fravær)

Unge helsearbeidere vil ikke

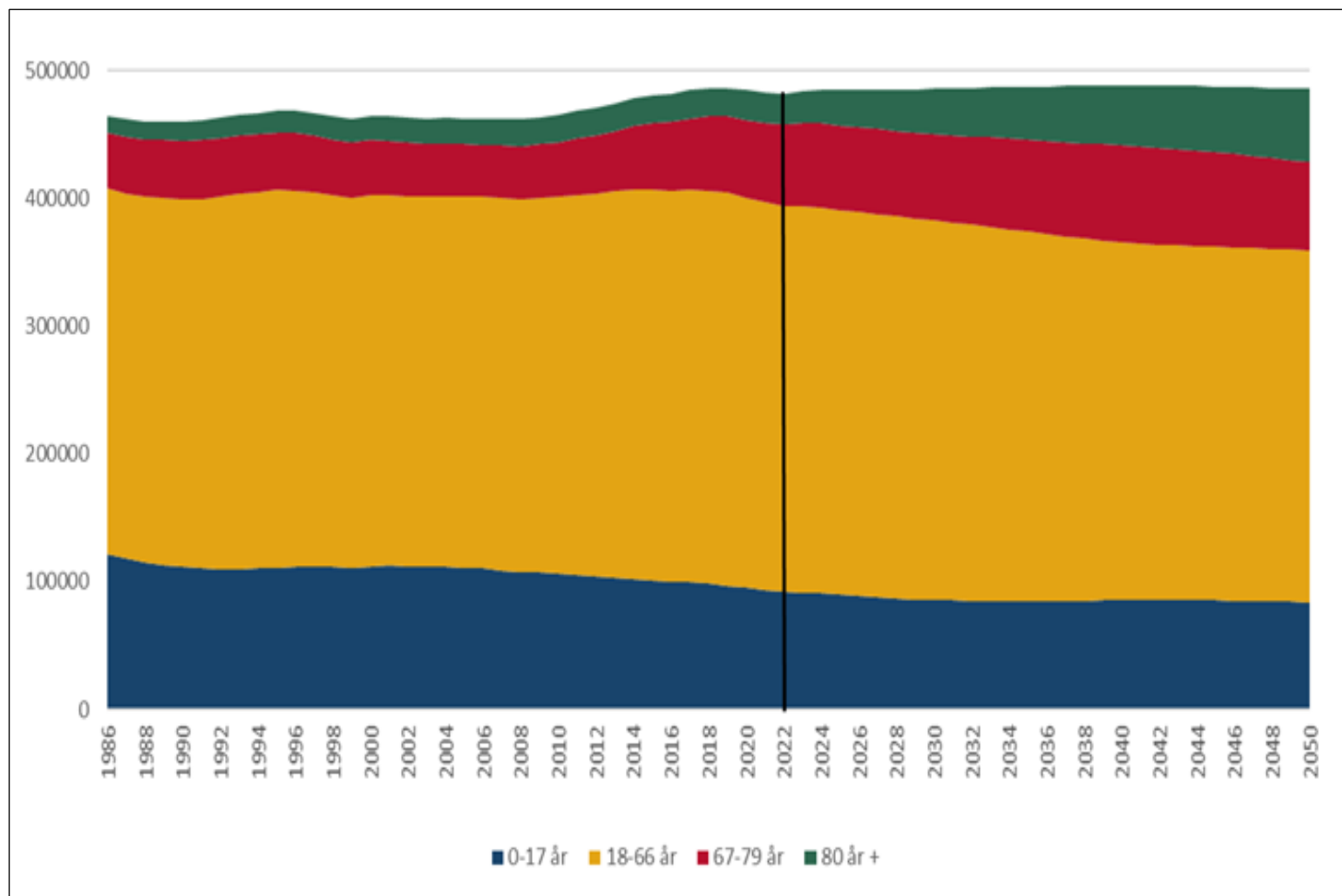
- Ha vakt oftere enn hvert 6.–8. døgn
- Arbeide hyppigere enn hver 3. helg

Medisinsk utvikling og økt spesialisering

- Færre generalister – flere spesialiteter
- Utviklingen gir behov for flere vaktlinjer og økende beredskap
- Flere pasienter kan diagnostieres og behandles

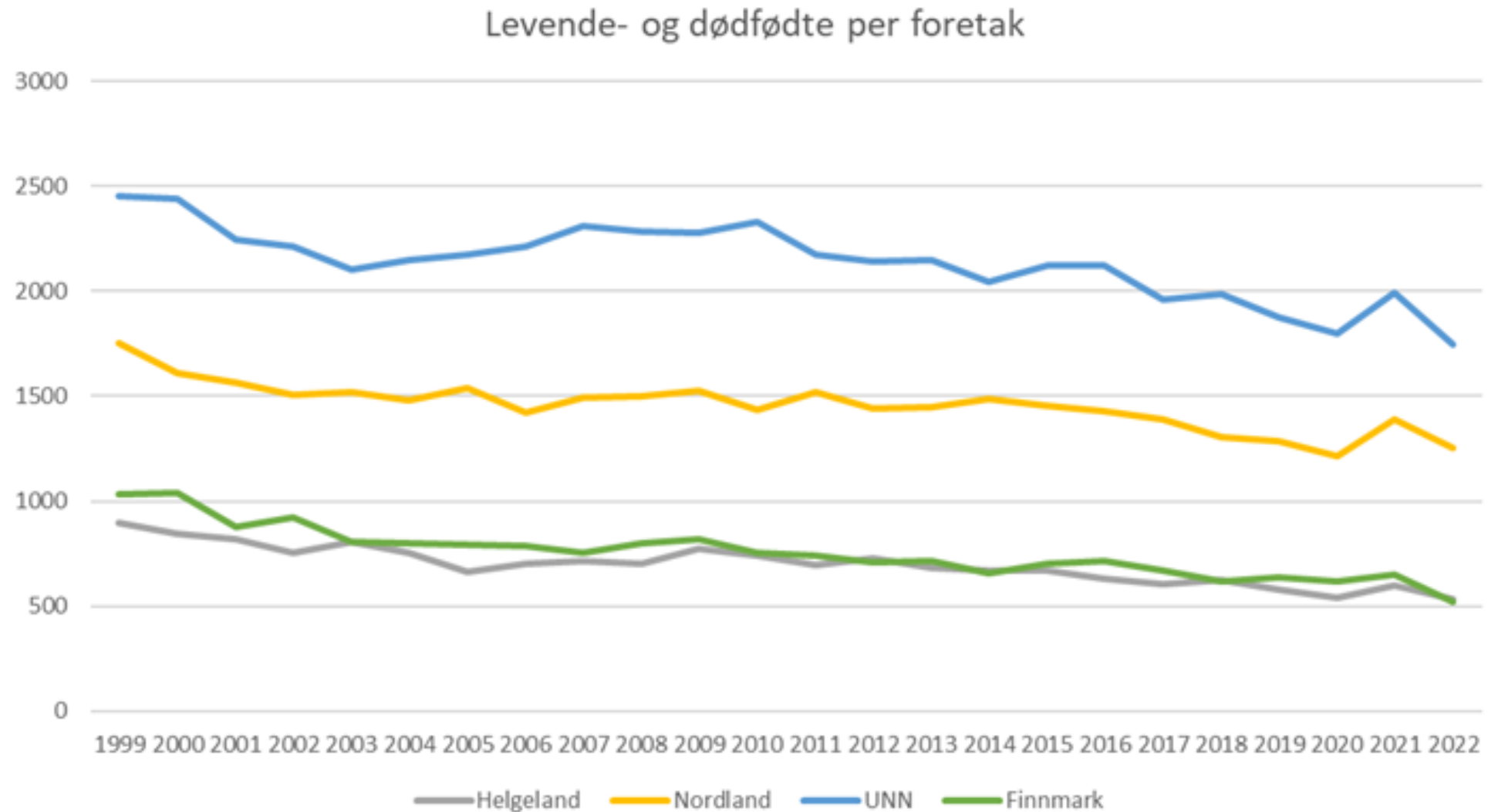

Befolkningsutviklingen

- Vi blir færre, men får mer å gjøre
- Eldrebølgen- som ikke er en bølge, har allerede truffet oss i nord
- Økningen i eldre fra 80 og oppover er gruppen som i størst grad vil trenge helsetjenester
- Sentralisering
- Klarer ikke fylle utdanningsplassene

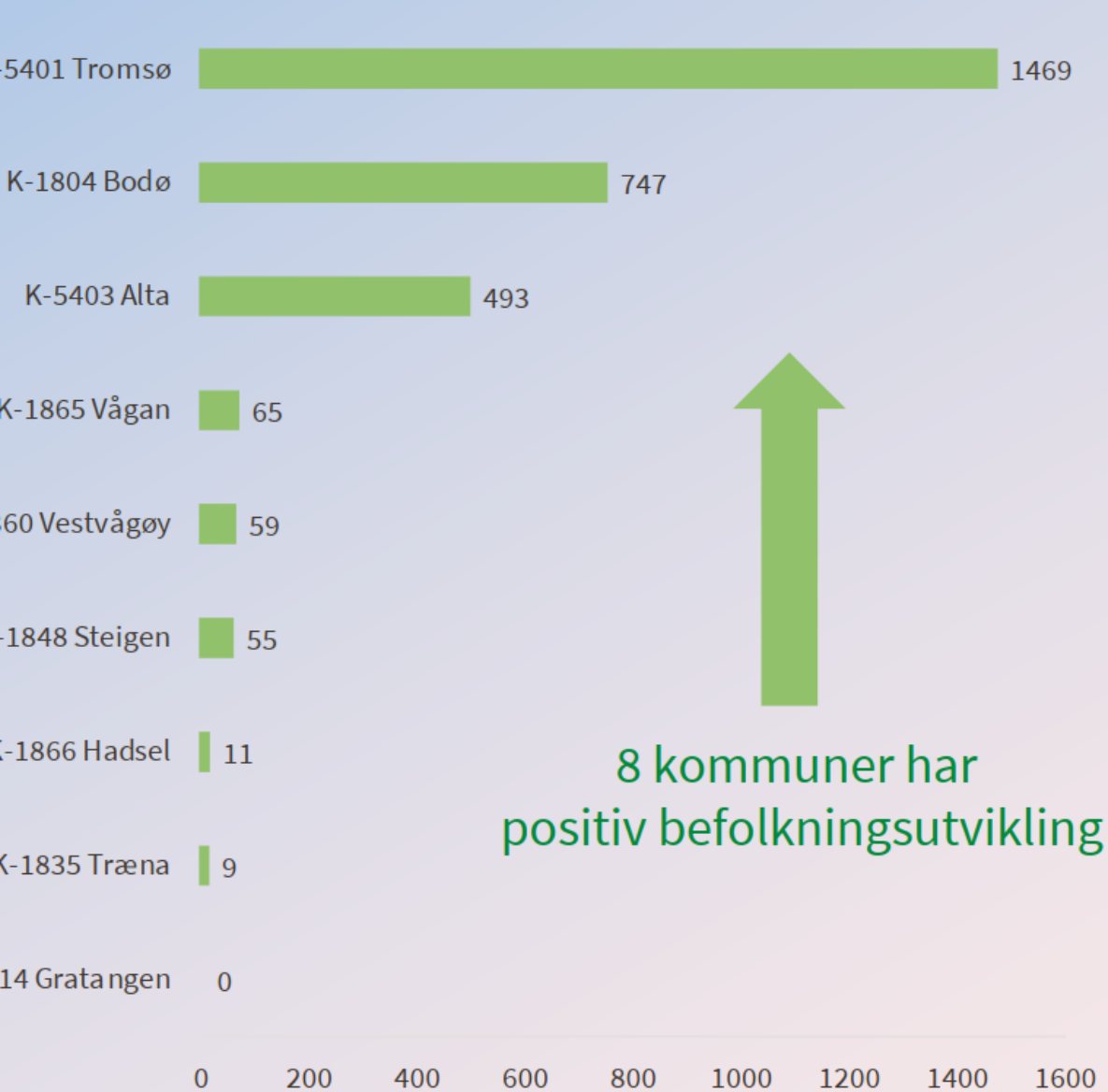
Utvikling i antall fødsler i Helse Nord 1999–2022

71 av 80 kommuner har hatt negativ befolkningsutvikling siste fem år

– nedgang på 2 950 personer

Endring i befolkningen i yrkesaktiv alder (20-66 år) i Nord-Norge siste 5 år (kilde: SSB)

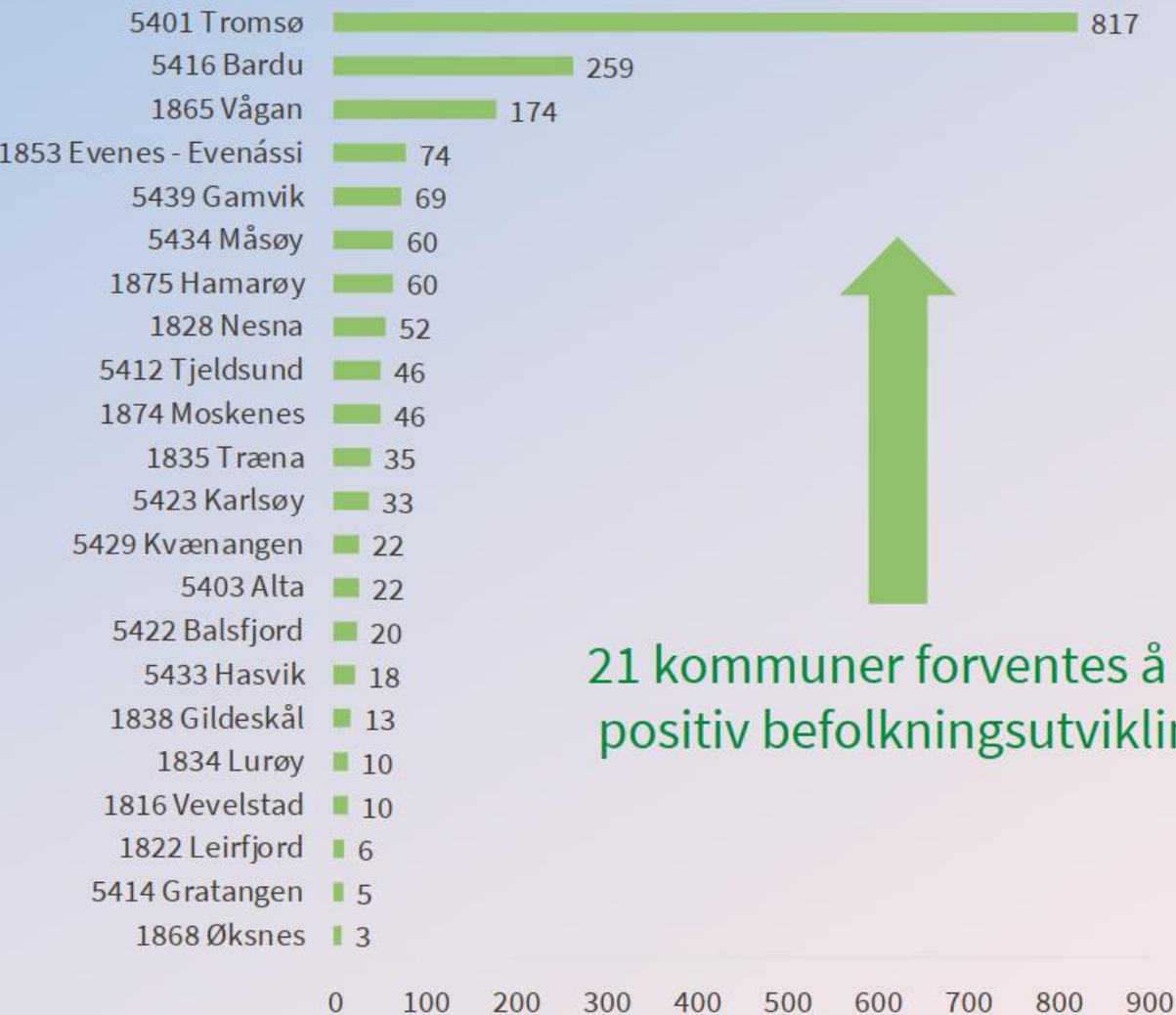
8 kommuner har positiv befolkningsutvikling

71 kommuner har negativ befolkningsutvikling

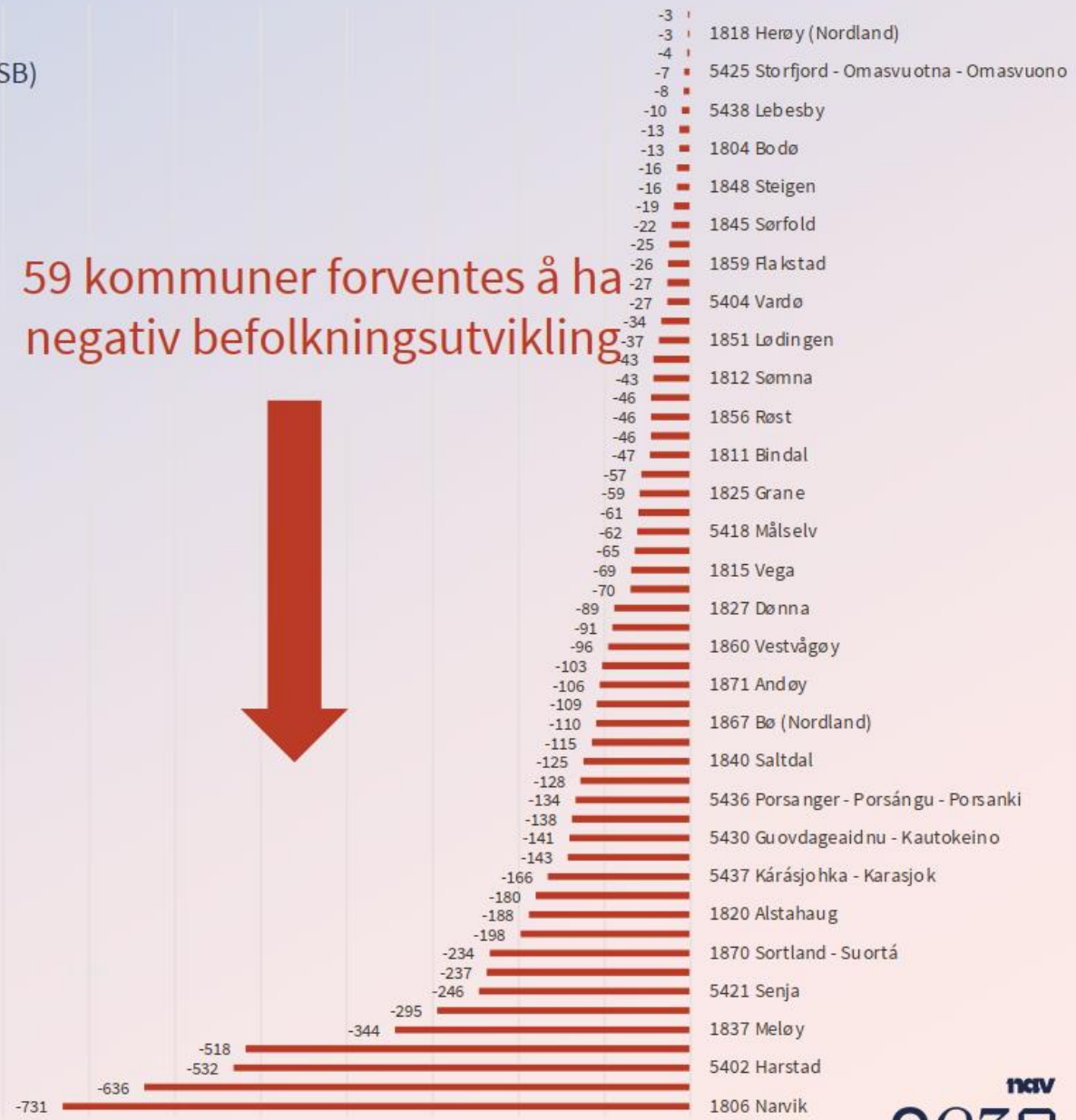
59 av 80 kommuner forventes å ha negativ befolkningsutvikling frem mot 2030 – nedgang på 5 300 personer

Befolkningsframskriving i Nord-Norge frem mot 2030 for de i yrkesaktiv alder (20 - 66 år) (kilde: SSB)

21 kommuner forventes å ha positiv befolkningsutvikling

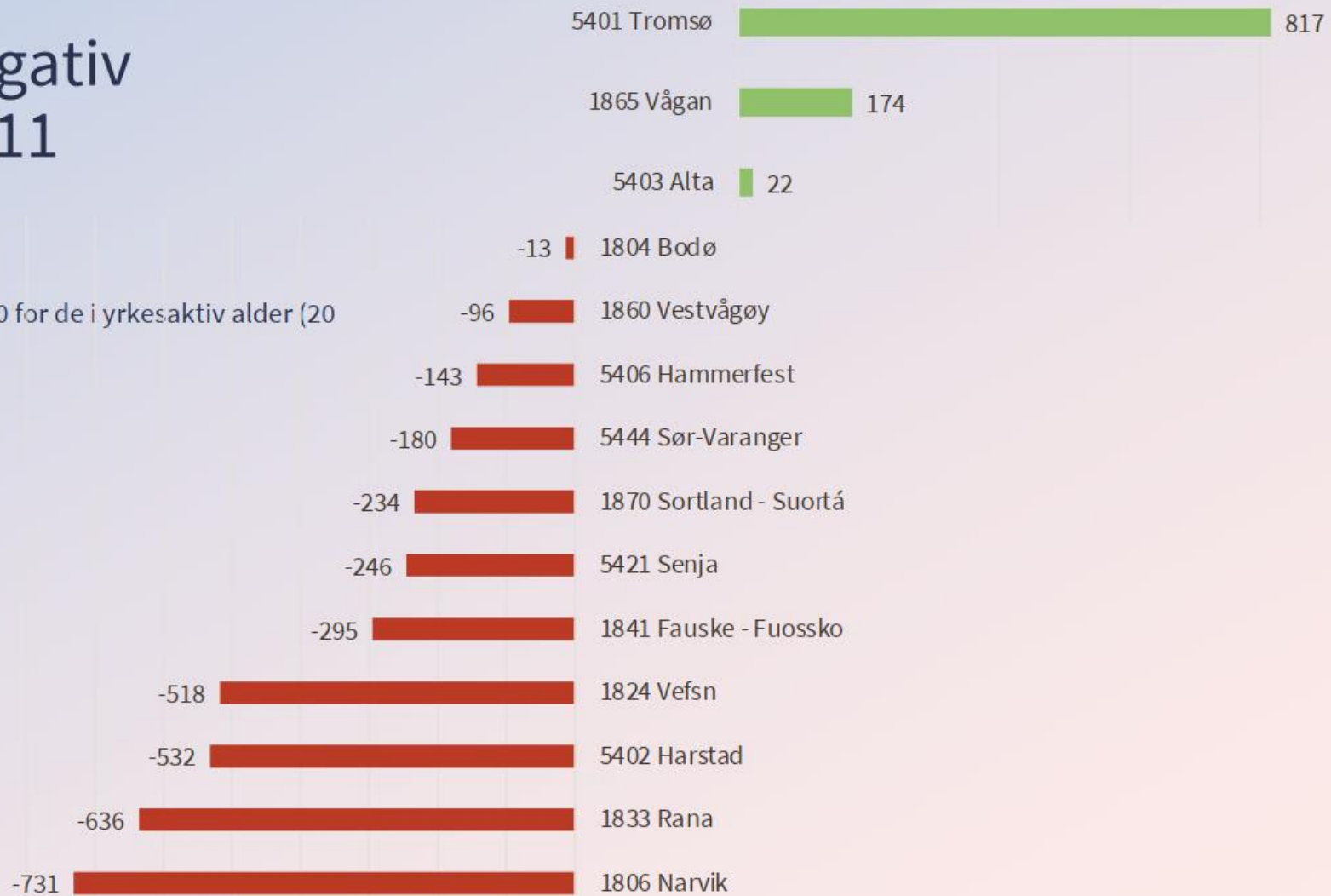
59 kommuner forventes å ha negativ befolkningsutvikling

14 av 80 kommuner forventes å ha mer enn 5000 innbyggere i 2030

- av disse forventes negativ befolkningsutvikling i 11 kommuner

Befolkningsframskriving i Nord-Norge frem mot 2030 for de i yrkesaktiv alder (20 - 66 år) (kilde: SSB)

Hvor mange må jobbe innen helse og sosial?

2011

hver 6. elev

fra ungdomsskolen inn i
helse- og omsorgsarbeid

2025

hver 4. elev

fra ungdomsskolen inn i
helse- og omsorgsarbeid

2035

hver 3. elev

fra ungdomsskolen inn i
helse- og omsorgsarbeid

Tid for handling

Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste

«Det er ikke mulig å bemanne seg ut av utfordringene»

Hva er konsekvensene hvis vi ikke gjør noe?

AMBULANSE KJØPSVIK UNN

FREMOVER 120
ÅR 1902-2023

Stenger ambulansestasjonen: - Mangler folk

RANA ARBEIDSLIV HELGELANDSSYKEHUSET

RanaBlad

Ortopedien på sykehuset i Rana mangler nå fem av totalt seks utdanningsleger: - Kan ikke utelukke at ventetider øker

Straffedømte gir psykiatrikø: – Skal man få god behandling, må man begå alvorlig kriminalitet først

Etter en lovendring dømmes flere til psykisk helsevern – nå er 90 prosent av sengene fylt opp med domfelte. – Dommeren spør ikke sykehuset om de har plass.

NRK

Nordland

Marius Journali

Monica Journali

Vi rapp
Nordlar

Publiser
Oppdat

UNN har hevet beredskapsnivået: – Vi tar situasjonen på alvor

Eirik Stellander er klinikk-sjef ved Psykisk helse- og rusklinikken og forteller at UNN aldri har hatt så mange akuttpsykiatriske pasienter som i tiden etter påske.

Fredag ettermiddag varslet UNN at de øker beredskapen ved klinikken, på grunn av kritisk høyt overbelegg ved flere seksjoner. Det er spesielt akuttpsykiatrisk seksjon og sikkerhetspsykiatrisk seksjon som har svært mange pasienter. Beredskapsnivået er satt til gult nivå. I tillegg har beredskapen i hele UNN blitt hevet til grønt nivå.

– Det toppet seg rundt påsketider hvor vi fikk et større antall pasienter enn vi noensinne har hatt i akuttpsykiatrien. Belegget er nå så høyt at vi mener det er nødvendig å heve beredskapen slik at vi raskt kan iverksette nødvendige tiltak for å få ned belegget, sier klinikk-sjef Eirik Stellander.

I BEREDSKAP: Eirik Stellander er klinikk-sjef ved Psykisk helse- og rusklinikken i UNN. Det er også sykehusets største klinikk. De har nå hevet beredskapsnivået til gult nivå. FOTO: RUNE STOLTZ BERTINUSSEN/KRYSSPRESS

Hva har vi gjort og hva er veien videre?

Følgende mål er vedtatt for videre arbeid

- En struktur som lar seg bemanne og som gir bærekraftig økonomi
- Følger opp de medisinske utviklingstrekkene
- Tilpasses tjenestene og samarbeidet med kommunene.

Styremøte, 23. februar 2023

Syv hovedretninger for utredningsarbeidet

-
1. *Overgang fra sårbare til mer robuste og fleksible enheter og fagmiljøer i alle deler av virksomheten.*
 2. *Arbeidsdeling mellom små og store enheter i regionen.*
 3. *Fra døgnkontinuerlige tilbud med lav aktivitet til vaktordninger med høy aktivitet samt til planlagt pasientbehandling.*

4. *Målrettet oppbygging av egen kapasitet og faglig kvalitet for å redusere kjøp av helsetjenester fra private (inklusive Helfo-leverandører) samt pasientstrømmer ut av regionen.*

- 5. Redusere uønsket variasjon i tjenestene ved å avvikle diagnostikk, behandling og oppfølging uten tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.*
- 6. Gjennomføre tiltak for å følge faglig normerende retningslinjer for pasientgrunnlag og dimensjonering av tjenester.*

7. Vurdere forsøk med organisatorisk sammenslåing av primær- og spesialisthelsetjenesten i ett eller flere helseforetak i samhandling med kommunene og etter avklaring med nasjonale myndigheter.

Styret vedtok hvilke områder som skulle utredes videre

Styremøtet 29. mars 2023

«Styret i Helse Nord RHF vil understreke nødvendigheten av en utvikling av helsetjenesten i Helse Nord som sikrer befolkningen likeverdig tilgang til gode helsetjenester, inkludert forsvarlig akuttberedskap.»

Områder som skal utredes videre

Akuttfunksjoner

Kapasitet og drift av
elektive funksjoner

Diagnostiske funksjoner

Samordning av primær- og
spesialisthelsetjenesten

Eventuelle nye områder
foreslått av kommunene

Samordning av primær- og spesialisthelsetjenesten

- Utrede områder
- Piloter
- Krever nærmere avklaring med kommuner og nasjonale myndigheter

Involvering

Kritikk for manglende involvering

HELSE NORD HELSE NORD RHF UNN

Styresaken må avvises

ND Nordnorsk debatt

MÅ INVOLVERES: Alle relevante aktører må involveres i arbeidet for å utvikle bærekraftige og sammenhengende helsetjenester i hele Nord-Norge, skriver Anette Fosse. Brevet er underskrevet av 35 kommuneoverleger, fastleger og legeföreningsledere i Nord-Norge. Foto: Øystein Bratt/Torgim Rath Olsen

Av Anette Fosse, Leder for Nasjonalt senter for distriktsmedisin (NSDM), Mo i Rana/Tromsø

Publisert: 20.02.23 11:57

Del

Åpnet brev til Helse Nord-styret om styresak 11-23: Tiltak for å sikre bærekraft i Helse Nord.

200 leger slakter helseforetak: – Dette vil rasere sykehusstilbudet i nord

Det er stor motstand mot Helse Nords planer om endre organiseringen av helsetjenestene i nord. Kravet om å skrote forslaget er massivt.

Lokalsykehusene i Nord-Norge vil få rasert sine akuttjenester dersom Helse Nords planer om omorganisering blir vedtatt. Det mener leder for Nasjonalt senter for distriktsmedisin, Anette Fosse.

FOTO: FRANK NYGÅRD / NRK

Erlend Høykerud
Journalist

Ingrid G. Årdal
Journalist

Publisert 21. feb. kl. 18:35
Oppdatert 22. feb. kl. 20:00

Lofotrådet kritiserer Helse Nord: – Kan neppe betegnes som god samhandling

I et bredt utvalg til Helse Nord, kritiserer Lofotrådet helseforetaket.

våganavisa

Vil ha mer involvering

Fylkesrådsleder i Nordland, Elin Dahlseng Eide.

Fotograf: Nordland fylkeskommune

Fylkesrådsleder Elin Dahlseng Eide anerkjenner utfordringsbildet i Helse Nord, ikke minst i forhold til bemanning. Men kommunene og Nordland fylke er aktivt med i prosessen.

Et flertall i styret i Helse Nord har i dag valgt å gå videre med saken om omstilling av Helse Nord. Det vil få store konsekvenser for utviklingen av Nord-Norge. – Jeg forventer stor grad av involvering i de videre prosessene, både kommunene og fylkeskommunen må inviteres aktivt inn, sier fylkesrådsleder i Nordland, Elin Dahlseng Eide.

TUNGE TAK I VENTE: Styreleder Renate Larsen i Helse Nord oppfordret styret til å ta på seg «framtidssbrillene». Foto: Daniel Berg Fosseng

OMSTRIDT VEDTAK:

Frykter rasering av helsetilbudet i nord

Politikerne vil ha en risikoanalyse før sykehusstrukturen endres i Nord-Norge.

2

Nyheter

Helse Nord-styret vil dempe opprøret:

- Vi må lytte til folket

RANA: Ansattrepresentant for Norsk Sykepleierforbund Sissel Alterskjær var en av flere tydelige stemmer i Helse Nord-styret som er klar på at folket må lyttes til.

TORIL S. ALFSVÅG
toril.alfsvag@ranablad.no
481 01 676

Alterskjær presiserer at akuttberedskapen i lokalsykehusene skal sikres når det åpnes for store endringer som vil berøre pasienttilbudene.

Temperaturen ble til dels høy i den over seks timer lange behandlingen der det også ble nødvendig for nestleder Inger Lise Strøm å presisere:

- Det er styret som bestemmer.

Det begynte bra for konstituert administrerende direktør i Helse Nord, Marit Lind som fikk positiv tilbakemelding på saksframlegget sitt, som er et svar på oppdraget fra helseministeren, «tillit for å sikre bærekraft i Helse Nord».

- Min mening er, innledet Marit Lind konklusjonen, og fortsatte:

- Det er ikke mulig å opprettholde tjenesten med den struk-

MÅ LYTTE: - Vi må lytte til folket. De er viktig for oss. Det som har skapt uroen der ute, er opplevelsen av at akuttberedskapen må vi trygge folk på at den ikke er, sa konserntillitsvalgt i NSF og ansattrepresentant i Helse Nord, Sissel Alterskjær.

MOSJØEN SANDNESSJØEN HELSE NORD RHF HELGELANDSSYKEHUSET HELSE OG OMSORG

Adresserte den massive kritikken: - Vi har aldri hatt intensjon om å kjøre noe sololøp

Konstituert administrerende direktør Marit Lind i Helse Nord. Foto: Yngve Olsen/Nordlys

Av John Christian Nygaard

Publisert: 23.02.23 15:27

Del

RanaBlad

Helgelendingen

God involvering er en forutsetning for å lykkes

HELSE HELSE NORD HELSETJENESTER

Forsikrer at kommunene blir involvert

Konstituert administrerende direktør i Helse Nord, Marit Lind.

an.no

VESTVÅGØY SYKEHUS GRAVDAL NORDLANDSSYKEHUSET LOFOTEN

Direktøren i Helse Nord svarer: - God medvirkning og involvering fra de berørte

Av Bjarne Benjaminsen

Publisert: 22.02.23 10:28

Del

Lofot Tidende

Helse Nord RHF har bedt kommunene om innspill

Har hatt møte med alle
verts kommunene.

Bedt om skriftlige innspill

- Involvering
- Situasjonsforståelse
- Områder for utredning

[Forside](#) > [Nyheter](#) > [Spør kommunene om involvering](#)

Spør kommunene om involvering

Helse Nord har bedt kommunene i Nord-Norge foreslå hvordan kommunene på en god og gjennomførbar måte kan involveres i arbeidet med funksjons- og oppgavedelingen i regionen.

Publisert 17.03.2023 / Sist oppdatert 16.04.2023

Helse Nord skal i gang med et omfattende utredningsarbeid som skal vurdere funksjons- og oppgavedelingen i regionen. Det er et stort oppdrag, og å involvere Helse Nord's samarbeidsaktører, deriblant kommunene, er svært viktig for å utarbeide et best mulig beslutningsgrunnlag.

Kommuner og regionråd som har svart

54 av 80

Av kommunene tilknyttet dette Partnerskapsmøtet:

- Bardu
- Evenes
- Harstad
- Hålogalandsrådet
- Karlsøy
- Kåfjord
- Målselv
- Narvik
- Nordreisa
- Senja
- Sørreisa

54 kommuner har gitt innspill

Involvering

- De fleste kommunene angir mange arenaer for involvering
 - Koordineringsorgan
 - Regionråd
 - Vertskommunene for sykehus
 - Den enkelte kommune
 - Helsefelleskap
 - Fastlegeråd
 - +++
- 25 kommuner anbefaler at kommunene oppretter et koordineringsorgan som består et medlem fra hvert regionråd og et medlem fra vertskommunene

Situasjonsforståelse

- Mange kjenner seg igjen
- Manglende beskrivelse av kommunenes perspektiv og helheten
- Noen uenige i valg av hovedretninger
- Fordelene med små/desentrale er for dårlig belyst

Områder for utredning

- Bedre veiledning og kompetanseoverføring til kommunene
- Økt bruk av og videreutvikling av digitale verktøy
- Bedret samhandling mellom tjenestene og utvikling av pasientforløp
- Kombinerte stillinger i kommune og helseforetak
- Samlokalisering av legevakt og ambulansestasjoner

I nær fremtid

- 3. mai Dialogkonferanse i Bodø
- 8. mai Dialogkonferanse i Tromsø

Samhandlingssjefene og de interkommunale samhandlingslederne er invitert til dialogkonferansene.

Dialogkonferansene

Del 1

- Presentere de innspillene vi har mottatt
- Etter presentasjonen, dialog om de innspillene som er kommet.
 - Ut fra det som er presentert: Hva tenker dere vil være en god vei videre?

Dialogkonferansene

Del 2

- Inviterer til refleksjoner og innspill om utvikling og endring av helsetjenestene i regionen.
- Det vil arbeides i grupper med konkrete problemstillinger rundt situasjonsforståelsen og utfordringsbildet i regionen.
 - Gis anledning til å diskutere problemstillingene med kollegaer fra andre kommuner og medarbeidere i Helse Nord.

Etter dialogkonferansene

- Innspillene fra møtene vil, sammen med de skriftlige tilbakemeldingene vi har fått, danne grunnlag for den endelige beslutningen om hvordan involveringen skal foregå, samt tas med i det videre utredningsarbeidet
- Saken skal behandles i Helse Nord RHF's styremøte 31. mai.

Tidslinje for arbeidet med funksjons- og oppgavedeling

Informasjon, medvirkning og involvering

helse-nord.no/omstilling

Endring og omstilling i Helse Nord

Vi kan ikke lenger drive spesialisthelsetjenesten i Nord-Norge på samme måte som nå. Les hvorfor og få en oversikt over pågående endringsarbeid.

Hovedgrunner til at omstilling og endring er nødvendig

Mangel på fagfolk

Medisinsk utvikling

Befolkningsutviklingen

Samfunnssikkerhet og beredskap

Strammere økonomisk ramme

LES MER

Vi må utrede en ny og bærekraftig struktur

KRONIKK: Det er helt nødvendig å etablere en hensiktsmessig innretning på sykehusdriften i Nord-Norge for å kunne gi gode og likeverdige helsetjenester til befolkningen også på lang sikt.

24.03.2023

Første skritt i riktig retning for Helse Nord

Styret i Helse Nord RHF har vedtatt mål og hovedretninger for arbeidet med endring av funksjons- og oppgavedelingen i regionen. Vedtaket gir retning for utvikling av en fremtidsrettet spesialisthelsetjeneste i Nord-Norge. Vi inviterer nå til...

24.02.2023

Har vedtatt retning for endring

Styret i Helse Nord har vedtatt retningen for videre arbeid med funksjons- og oppgavedelingen i regionen.

23.02.2023

Kommunene og andre blir involvert

Helse Nord's styresak som foreslår retning for videre nødvendig endringsarbeid har skapt stort engasjement. Konstituert adm. direktør Marit Lind forsikrer om at samarbeidsaktører, deriblant kommunene, vil bli involvert.

22.02.2023

Mangelsen på fagfolk i Nord-Norge er
en stor og felles utfordring som både Helse Nord og kommunene står i.

MEN, vi har samtidig mange høykompetente fagfolk som gjør en kjempeinnsats hver dag og som vi må ta
godt vare på.

Vi skal i fellesskap og på en klok måte utrede hvordan vi skal sikre en bærekraftig spesialist- og
primærhelsetjeneste i nord for fremtiden.

Dette må jobbes med i mange spor, i det etablerte samarbeidet som allerede pågår og som
Partnerskapemøtet holder i på overordnet nivå og det skal jobbes med i det store utredningsarbeidet som
snart skal starte opp i regi av Helse Nord RHF

[Helse-nord.no/omstilling](https://helse-nord.no/omstilling)